

Jak pečovat o olivovník

Olivovník evropský (*Olea europaea*) je poměrně nenáročná středomořská rostlina, které vyhovuje především slunce, teplo a spíše sušší podmínky. Jednou z nejčastějších chyb při jeho pěstování je dlouhodobé přelévání.

1

Stanoviště

Olivovník miluje co nejslunnější místo. Od jara do podzimu mu bude nejlépe venku na přímém slunci - na terase, balkoně nebo zahradě. Čím více slunce má, tím lépe roste, vytváří pevné listy a má lepší podmínky pro kvetení i tvorbu plodů. Po zimování ve vnitřních prostorách je vhodné olivovník na ostré jarní slunce zvykat postupně, aby nedošlo ke spálení listů.

2

Zálivka

Olivovník má rád spíše sušší podmínky než trvale mokrou zeminu. Zaléváme vždy podle aktuálního počasí, teploty, velikosti rostliny a květináče. Mezi jednotlivými zálivkami necháme substrát částečně proschnout. V létě, zejména při vysokých teplotách a na plném slunci, může být potřeba zalévat častěji. Na jaře a na podzim obvykle méně. Nenechávejte olivovník dlouhodobě stát ve vodě. Květináč musí mít odtokové otvory a přebytečná voda musí mít možnost volně odtéct. Pokud používáte podmisku, po zalití z ní přebytečnou vodu vylijte. Krátkodobé proschnutí zvládá olivovník zpravidla lépe než dlouhodobé přemokření, které může vést k poškození kořenů.

Zálivka v zimě

Olivovník je potřeba zalévat i během zimy. V chladném období však spotřebuje vody výrazně méně. Zaléváme proto střídme a vždy podle stavu substrátu a teploty. Rostlina nesmí stát dlouhodobě v mokré zemině, ale zároveň není vhodné nechat kořenový bal po celé týdny zcela vyschnout.

3

Hnojení

Od jara do přibližně konce léta můžeme olivovník pravidelně přihnojovat. Vhodné je hnojivo pro olivovníky, citrusy nebo jiné středomořské rostliny. Hnojivo používáme podle doporučeného dávkování výrobce. Na konci léta a během podzimu už hnojení postupně omezujeme, aby rostlina mohla přirozeně ukončit růst a připravit se na zimu. Přes zimu olivovník zpravidla nehnojíme.

4

Přesazování

Olivovník není nutné přesazovat každý rok. Přesazujeme především tehdy, když je květináč již výrazně prokořeněný, kořeny vyrůstají odtokovými otvory nebo rostlina v nádobě příliš rychle vysychá. Nový květináč volte pouze o něco větší než původní. Příliš velký objem mokré zeminy kolem kořenového balu není vhodný. Substrát by měl být především dobře propustný. Lze použít substrát pro středomořské rostliny a podle potřeby jej ještě odlehčit například perlitem, pemzou, pískem nebo jemným štěrkem. Na dně květináče musí být dostatečné odtokové otvory. Nejvhodnější dobou pro přesazování je jaro.

5

Zimování olivovníku - důležité informace

U olivovníků není možné určit jednu přesnou teplotu, která by platila pro všechny rostliny a všechny podmínky. U rostlin pěstovaných v květináči doporučujeme počítat orientačně s odolností přibližně do -5 °C. U olivovníků vysazených ve volné půdě se jako orientační hranice často uvádí přibližně -10 až -12 °C. Tyto hodnoty však nelze brát jako pevně danou záruku.

Odolnost olivovníku ovlivňuje mnoho faktorů: konkrétní lokalita a průběh zimy, délka a intenzita mrazu, studený vítr, vlhkost vzduchu a půdy, umístění rostliny na zahradě, zda je místo chráněné domem, zdí nebo jinou překážkou, stáří, velikost a celková kondice rostliny, velikost květináče a rychlost promrznutí kořenového balu a propustnost půdy. Proto je vždy nutné přizpůsobit zimování konkrétním podmínkám vaší zahrady a lokality.

6

Zimování olivovníku v květináči

Olivovník v nádobě je na mráz citlivější než rostlina vysazená v zemi, protože jeho kořenový systém může promrznout ze všech stran. Na chráněném místě, například u zdi domu, pod střechou a v závětrří, může olivovník v květináči zůstat venku i při slabších mrazech. Jako orientační hranici doporučujeme počítat přibližně s teplotou do -5 °C.

Při silnějších mrazech je vhodnější rostlinu přemístit do světlého a chladného prostoru. Samotný květináč lze před mrazem chránit například polystyrenovými deskami, izolačním materiálem nebo dekami, aby kořenový bal nepromrzal tak rychle. Z vlastní zkušenosti máme olivovníky v nádobách vyzkoušené na chráněném místě pod střechou a v závětrří přibližně do -8 °C.

Při příchodu silnějších mrazů je přemísťujeme do světlé a chladné místnosti a po odeznění mrazů je vracíme zpět ven. Teplá obytná místnost není pro zimování olivovníku vhodná. Vysoká teplota v kombinaci s nedostatkem zimního světla může rostlinu oslabovat a způsobit opad listů nebo vytahování nových výhonů.

7

Zimování olivovníku ve volné půdě

Starší a dobře zakořeněné olivovníky mohou krátkodobě zvládnout teploty přibližně kolem -10 až -12 °C. Tuto hodnotu je ale potřeba brát pouze orientačně. Vždy záleží na podmínkách konkrétní lokality, délce mrazu, větru, vlhkosti, umístění rostliny a způsobu zimní ochrany.

Pro výsadbu proto vybíráme co nejslunnější, teplé a chráněné stanoviště s dobře propustnou půdou. My naše olivovníky vysazené ve volné půdě zimujeme v polykarbonátovém krytu, který je během zimy velmi dobře odvětrávaný a zároveň umožňuje při silnějších mrazech přitápění. Dobré větrání je při zimování velmi důležité. Další možností zimní ochrany je použití topného kabelu v kombinaci s textilií. Tento způsob je však pracnější, protože rostlina nemůže zůstat pevně zabalená po celou zimu. Za teplejšího počasí je potřeba ochranu rozbalovat a rostlinu větrat, jinak může docházet k zapaření a vzniku plísní. Při dlouhodobém kontaktu s listy může navíc textilie listy mechanicky poškodit.

Při silnějších mrazech je tedy možné olivovník chránit různými způsoby, ale vždy je důležité myslet nejen na teplotu, ale také na větrání, vlhkost a délku trvání mrazu.

8

Opadávání listů

Olivovník může část listů shodit například při změně podmínek, při přenesení na zimování, při nedostatku světla nebo při přelití. Mírný opad listů tedy nemusí znamenat, že rostlina odumírá. Pokud jsou větve a pupeny živé, olivovník často na jaře znovu obráží.

9

Nejdůležitější pravidla

- ✓ dopřejte olivovníku co nejvíce slunce
- ✓ používejte propustnou zeminu
- ✓ květináč musí mít odtokové otvory
- ✓ nenechávejte rostlinu dlouhodobě stát ve vodě
- ✓ zalévejte podle počasí a stavu substrátu, nikoliv podle pevně daného intervalu
- ✓ nezapomínejte na mírnou zálivku ani během zimy
- ✓ hnojte především během vegetační sezóny
- ✓ rostliny v nádobách chraňte před promrznutím kořenového balu
- ✓ olivovník v květináči při silnějších mrazech raději přemístěte do světlého a chladného prostoru
- ✓ olivovníky ve volné půdě je vhodné při větších mrazech chránit
- ✓ při zimování vždy zohledněte podmínky konkrétní zahrady a lokality
- ✓ při zakrývání myslete na dostatečné větrání a ochranu před nadměrnou vlhkostí

Při správné péči může olivovník růst mnoho let a stát se krásným středomořským solitérem.

